

ประกาศโรงพยาบาลหลังสวน

เรื่อง แนวปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหา และการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายยา ของโรงพยาบาลหลังสวน พ.ศ. ๒๕๖๕

ด้วยการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายยาที่ขาดจริยธรรม และการใช้ยาที่ไม่สมเหตุผล ส่งผลให้เกิดปัญหาการบริโภคยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายยาเกินจำเป็น ราคาแพงเกินควร เป็นปัญหาส่วนหนึ่งของการเข้าถึงยาที่เป็นจำเป็นของผู้ป่วย และมีภาระค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลของประเทศที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมการขายที่ขาดจริยธรรมได้ดึงเอาบุคลากรสาธารณสุขเข้าร่วมรับผลประโยชน์ทับซ้อนในรูปแบบต่างๆ จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีขายยา ทั้งที่เป็นผลประโยชน์ทางตรงและผลประโยชน์แอบแฝง การส่งเสริมการขายในกระบวนการจัดซื้อจัดหาตลอดจนการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายยาในลักษณะดังกล่าว ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของสถานการณ์ปกติของสังคมไทย ทำให้บุคลากรสาธารณสุขบางส่วนเข้าใจผิดและเชื่อว่าผลประโยชน์เหล่านี้เป็นสิทธิที่พึงได้รับหรือใช้ประโยชน์ได้ โดยมีได้ตระหนักว่าจะส่งผลกระทบโดยรวม ต่อระบบสุขภาพ

ในระดับสากล ประเทศสมาชิกองค์การอนามัยโลกได้มีมติสมัชชาอนามัยโลกที่ ๔๑.๑๗ เมื่อปี ๒๕๓๑ รับรองเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยา ซึ่งขอให้ประเทศต่างๆ และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้นำเกณฑ์นี้ไปสู่การปฏิบัติ และล่าสุดในปี ๒๕๕๓ องค์การอนามัยโลกได้พัฒนาชุดเครื่องมือเพื่อให้ประเทศต่างๆ ได้ดำเนินการเพื่อ ธรรมนูญในระบบยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายยา โดยมีเกณฑ์จริยธรรมเป็นส่วนหนึ่งของชุดเครื่องมือนั้น ประเทศไทยโดยกระทรวงสาธารณสุขได้เข้าร่วมในโครงการพัฒนาและนำชุดเครื่องมือดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ

สำหรับประเทศไทยมีการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายเภสัชภัณฑ์เมื่อปี ๒๕๓๗ แต่ยังไม่เคยประกาศใช้ กระทรวงสาธารณสุขได้มีนโยบายและแผนในการพัฒนาระบบธรรมนูญของกระทรวงสาธารณสุข โดยระบบบริหารยาและเวชภัณฑ์มีขายยาจัดเป็นส่วนสำคัญ เกณฑ์จริยธรรมจัดเป็นเครื่องมือขึ้นหนึ่งที่จะทำให้เกิดธรรมนูญ กระทรวงสาธารณสุข โดยคณะกรรมการจัดทำร่างเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและเวชภัณฑ์ที่มีขายยา จึงได้พัฒนาเกณฑ์ จริยธรรมนี้โดยอาศัยเกณฑ์ต่างๆ ที่ได้ทำไว้แล้ว ได้แก่ เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย (ฉบับมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕) โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมจริยธรรมผู้ส่งขายยา และยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม ในคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เกณฑ์จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ (code of conduct) เรื่องการปฏิบัติตนในกรณีที่มีความสัมพันธ์กับผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ ซึ่งอ้างอิงหลักการจากข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมของแพทยสภา

/ ในปี ๒๕๕๔....

ในปี ๒๕๕๔ กระทรวงสาธารณสุขได้ปรับปรุงเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยา และเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันในส่วนราชการ หน่วยงาน และหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๑๒๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จึงออกประกาศเกณฑ์ จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายของกระทรวงสาธารณสุข ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง เกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหา และการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๔” โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๑๐๔ ง เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

โรงพยาบาลหลังสวนได้รับนโยบายจากกระทรวงสาธารณสุข จึงได้กำหนดแนวปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย สำหรับโรงพยาบาล หลังสวนและในหน่วยงานในเครือข่ายสุขภาพ ดังนี้

เกณฑ์จริยธรรมนี้ ประกอบด้วยเนื้อหา ๖ หมวด

หมวดที่ ๑ บททั่วไป

หมวดที่ ๒ ผู้สั่งใช้

หมวดที่ ๓ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ

หมวดที่ ๔ เกษีขกรหรือผู้ประกอบการวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหาการจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย

หมวดที่ ๕ บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย และผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย

หมวดที่ ๖ สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน โรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพ
โรงพยาบาลหลังสวน

หมวดที่ ๑ บททั่วไป

ยา หมายความว่า ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ และวัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

เวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย หมายความว่า วัสดุการแพทย์ วัสดุทันตกรรม วัสดุวิทยาศาสตร์การแพทย์ วัสดุเอกซเรย์ วัสดุอื่นๆ ที่ใช้ในทางการแพทย์ และหมายรวมถึงอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้กับผู้ป่วยเฉพาะราย

การส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่าย หมายความว่า การให้ข้อมูล ข้อความ การชักชวน จูงใจ หรือการกระทำด้วยวิธีอื่นใดที่มุ่งหมายให้มีการสั่งใช้ การสั่งซื้อ หรือการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ทางการค้า

การโฆษณา หมายความว่า การกระทำไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความเกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ทางการค้า

ข้อความ หมายความว่า เรื่องราวหรือข้อเท็จจริง ไม่ว่าจะปรากฏในรูปแบบของตัวอักษร ตัวเลข ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมายหรือรูปแบบอื่นใด ที่สื่อความหมายได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการ หรือสื่อใดๆ

ของขวัญ หมายความว่า ประโยชน์อันเป็นทรัพย์สิน สิ่งของ ของชำร่วย ที่บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไชยา มอบให้แก่บุคคล เพื่อประโยชน์ทางการค้า

ของบริจาค หมายความว่า สิ่งของที่บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไชยา มอบให้แก่โรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีไชยา หมายความว่า ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีไชยาที่แจกแก่บุคคลหรือหน่วยงานเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับรูปแบบและลักษณะของยาและเวชภัณฑ์ที่มีไชยา หรือเพื่อเพิ่มประสบการณ์การใช้ทางคลินิก โดยยกเว้นเพื่อการศึกษาหรือวิจัย

ผู้สั่งใช้ หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์, ทันตแพทย์, แพทย์ลูกจ้างชั่วคราวหรือบุคคลากรทางสาธารณสุขอื่นที่มีสิทธิหรือหน้าที่ในการสั่งใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีไชยาในโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

ผู้ประกอบวิชาชีพ หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ทันตกรรม เภสัชกรรม การพยาบาล เทคนิคการแพทย์ กายภาพบำบัด การแพทย์แผนไทย และผู้ประกอบวิชาชีพหรือผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาอื่นตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ

ผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีไชยา หมายความว่า ตัวแทนของบริษัทยา และบริษัทผู้จัดจำหน่ายเวชภัณฑ์ที่มีไชยาที่มีหน้าที่เข้าพบผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อนำเสนอข้อมูลยาและเวชภัณฑ์ที่มีไชยา

บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไชยา หมายความว่า บริษัทหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการผลิต นำเข้า และจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ที่มีไชยาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ผู้บริหาร หมายความว่า ผู้มีอำนาจตัดสินใจลงนามหรือมีอำนาจสั่งการในการคัดเลือก จัดซื้อจัดหา ยาและเวชภัณฑ์ที่มีไชยาของโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

ผู้มีอำนาจ หมายความว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่คัดเลือก เสนอ จัดหา หรือดำเนินการสั่งซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีไชยาในโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในสังกัดในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา หมายความว่า เจ้าหน้าที่โดยตำแหน่งหรือที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดหาของโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

นักศึกษา หมายความว่า ผู้ที่กำลังศึกษาระดับก่อนปริญญา ในสถานศึกษา

สถานพยาบาล หมายความว่า โรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

หมวดที่ ๒ ผู้สั่งใช้

๒.๑ ผู้สั่งใช้ไม่พึงรับประโยชน์จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไชยา ดังนี้

๒.๑.๑ รับเงินไม่ว่ากรณีใดๆ ยกเว้นกรณีรับค่าตอบแทนจากการเป็นวิทยากร การบรรยายทางวิชาการ เป็นผู้ได้รับทุนวิจัยจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไชยา

๒.๑.๒ รับของขวัญหรือนันทนาการไม่ว่ากรณีใดๆยกเว้น

(๑) ของขวัญที่มีมูลค่าไม่เกินสามพันบาทในโอกาสพิเศษหรือวาระตามประเพณี

(๒) สิ่งที่เกี่ยวข้องให้เกิดประโยชน์แก่งานด้านวิชาการที่ส่งผลถึงการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ยังประโยชน์แก่ผู้ป่วย โดยได้รับในนามของโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

๒.๑.๓ รับบริการอันเป็นกิจส่วนตัวใดๆจากบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มีขายและผู้แทนยาหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีขาย

๒.๒ ผู้สั่งใช้ไม่พึงแสดงตนในการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายใดๆต่อสาธารณชนในเชิงธุรกิจ

๒.๓ ผู้สั่งใช้ไม่พึงรับการสนับสนุนจากบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มีขายไปประชุม สัมมนา อบรมดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยตรง

๒.๔ ผู้สั่งใช้พึงเปิดเผยว่าตนมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์กับบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มีขายนั้น ในสถานะใด เมื่อแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะโดยการพูด การเขียน หรือโดยวิธีการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายในทางวิชาการ

๒.๕ ผู้สั่งใช้สามารถรับการสนับสนุนการวิจัย โดยผ่านระบบการรับสนับสนุนและการกำกับดูแลของโรงพยาบาลโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

๒.๖ ในการนำตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายมาจ่ายให้กับผู้ป่วยหรือหน่วยงานในโรงพยาบาลหลังสวนผู้สั่งใช้พึงคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีขาย หรือประโยชน์ส่วนตน โดยผ่านระบบกำกับดูแลการรับจ่ายตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายของโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในสังกัดโรงพยาบาลหลังสวนให้เป็นระบบที่ตรวจสอบได้

๒.๗ ผู้สั่งใช้พึงสั่งใช้ยาด้วยชื่อสามัญทางยา

หมวดที่ ๓ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ

๓.๑ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ ไม่พึงอนุญาตให้มีการจัดกิจกรรมที่มุ่งให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชน โดยเชื่อมโยงถึงชื่อการค้าของยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายหรือการอื่นใดที่เป็นการโฆษณาแอบแฝงภายในโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

๓.๒ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ มีนโยบายจัดให้มีระบบการคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มีขาย การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีขาย การคัดเลือกบริษัทผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ที่มีขาย รวมทั้งการตรวจสอบการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายที่โปร่งใส เป็นธรรม เพื่อให้ได้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายที่มีคุณภาพสูง และเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจมีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มีขาย ดังหลักเกณฑ์การคัดเลือกยาเข้าบัญชียาโรงพยาบาลหลังสวน(เอกสารแนบ ๑)

๓.๓ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ มีนโยบายจัดระบบการรับสิ่งสนับสนุนจากบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มีขายให้เป็นไปอย่างเปิดเผยและไม่เจาะจงบุคคล รวมทั้งจัดระบบในการกำกับดูแลให้เกิดประโยชน์แก่โรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน อย่างแท้จริง โดยการรับการสนับสนุนจากบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มีขายให้มีคุณสมบัติ ดังนี้

๓.๓.๑ สิ่งสนับสนุนที่มีคุณประโยชน์ทางการศึกษา การบริการ การดูแลรักษาผู้ป่วยและการปฏิบัติงานของบุคลากรของหน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลหลังสวน

๓.๓.๒ วิธีการรับสิ่งสนับสนุนให้รับในนามของหน่วยงานเท่านั้น มิให้รับโดยเจาะจงบุคคล โดยมีเอกสารตอบรับการสนับสนุนที่ออกโดยโรงพยาบาลหลังสวน และสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน เป็นลายลักษณ์อักษร และเป็นหลักฐานที่อ้างอิงได้

๓.๓.๓ สิ่งสนับสนุนเป็นครุภัณฑ์ให้มีการลงทะเบียนไว้กับงานพัสดุโรงพยาบาลหลังสวน

๓.๓.๔ สิ่งสนับสนุนเป็นการไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการให้ใช้แนวปฏิบัติตาม หมวด ๖ ข้อ ๖.๔

๓.๓.๕ สิ่งสนับสนุนเป็นการสนับสนุนเพื่อการศึกษาและการประชุมวิชาการในหน่วยงานให้เป็นการสนับสนุนค่าอาหาร (แบบประหยัด) โดยมีให้มีการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายใดๆในเชิงธุรกิจ

๓.๓.๖ การสนับสนุนวิทยากรมาให้ความรู้แก่หน่วยงานฯ ให้เป็นหัวข้อบรรยายที่เป็นวิชาการโดยตรง และการสนับสนุนระหว่างการบรรยายให้สนับสนุนเป็นค่าอาหาร (แบบประหยัด) และมีให้มีการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายใดๆในเชิงธุรกิจ

๓.๓.๗ การสนับสนุนในหัวข้อ ๓.๓.๕ และ ๓.๓.๖ ให้หน่วยงานรวบรวมส่งรายงานต่อผู้อำนวยการเป็นรายปี

๓.๔ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ กำหนดกฎระเบียบเพื่อควบคุมกิจกรรมการส่งเสริมการขายและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ในโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน เช่น การกำหนดบริเวณหรือกำหนดเวลาที่อนุญาตให้ผู้แทนหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้เข้ามาทำกิจกรรมได้ ดังนี้

๓.๔.๑ ผู้อำนวยการ/คณะผู้บริหาร/ตัวแทนมีหน้าที่กำหนดพื้นที่การทำกิจกรรมส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาโดยผู้จัดกิจกรรมต้องทำเรื่องขออนุมัติ เช่น การขอจัดกิจกรรมในงานประชุมวิชาการ

๓.๔.๒ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายยา/เวชภัณฑ์ฯ ต้องอ้างอิงข้อมูลเชิงวิชาการและหลักฐานเชิงประจักษ์ โดยห้ามมิให้โฆษณาอวดสรรพคุณเกินจริง

๓.๔.๓ การจัดกิจกรรมฯ ต้องไม่รบกวนต่อการทำงานของแพทย์ ทันตแพทย์ตลอดจนบุคลากรที่มีอำนาจสั่งใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาโดยเฉพาะการตรวจรักษาผู้ป่วย

๓.๔.๔ ผู้แทนยาและเวชภัณฑ์ฯ ห้ามเข้าพบขณะที่แพทย์ ทันตแพทย์ตลอดจนบุคลากรที่มีอำนาจสั่งใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาทำการรักษาผู้ป่วย

๓.๔.๕ ในกรณีที่มีการสนับสนุนตัวอย่างของอาหารเสริมเช่น นมผงในผู้ป่วยที่มีภาวะขาดอาหาร ควรแจ้งต่อผู้อำนวยการ/คณะผู้บริหารและนำเสนอในพื้นที่ที่ทางโรงพยาบาลกำหนด

๓.๔.๖ ผู้แทนยาและเวชภัณฑ์ฯ ไม่ควรเข้าพบนักศึกษาแพทย์, นักศึกษาที่มาฝึกงาน เพื่อทำการโฆษณาและกิจกรรมส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

๓.๕ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ มีนโยบายเกี่ยวกับการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ในโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงประสิทธิผล ความคุ้มค่าและความปลอดภัยของผู้ป่วย ดังนี้

๓.๕.๑ การพิจารณาเสนอ/นำยาเข้าบัญชีโรงพยาบาล ให้ดำเนินการตามระเบียบ และมีคณะกรรมการ PTC พิจารณาโดยผ่านคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขา พิจารณา ประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า ความปลอดภัยของผู้ป่วย และความเป็นธรรมในการเข้าถึงยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา โดยพิจารณาตามหลักวิชาการ หลักฐานเชิงประจักษ์ และเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข

๓.๕.๒ แพทย์ ควรพิจารณาใช้ยาที่มีอยู่ในบัญชีของโรงพยาบาล (hospital drug list) หากจำเป็นต้องใช้ยาที่ไม่อยู่ในบัญชีของโรงพยาบาล ต้องขออนุมัติจากผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อพิจารณาความเหมาะสม โดยแพทย์ที่สั่งใช้ยาต้องแสดงเหตุผล และความจำเป็นตามหลักวิชาการ

๓.๕.๓ แพทย์ควรพิจารณาเลือกใช้ในบัญชียาหลักแห่งชาติ (ED) เป็นลำดับแรกเสมอ

๓.๕.๔ การสั่งใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ (NED) แพทย์ต้องเขียนใบ DUE ตามข้อกำหนดของโรงพยาบาล บันทึกเหตุผลในการใช้ยาลงในเวชระเบียน และเขียนหนังสือรับรองเพื่อการเบิกจ่าย

๓.๕.๕ การสั่งใช้ยาในกลุ่มที่ควบคุม ได้แก่ ยาที่ใช้ใบ DUE ยาเสพติดให้โทษ และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ประเภท ๒ ต้องมีลายมือแพทย์ผู้มีสิทธิ์สั่งกำกับทุกครั้ง

๓.๕.๖ ให้ปฏิบัติตามนโยบายของโรงพยาบาลในการสั่งยาที่ควบคุมพิเศษ ได้แก่ ยาบัญชี จ2 ยาเคมีบำบัด ยาปฏิชีวนะที่ต้องควบคุม ยาที่มีราคาแพง และรายการเฝ้าระวังจากกรมบัญชีกลาง

๓.๕.๗ ให้ปฏิบัติตามนโยบายของโรงพยาบาลในกลุ่มยาที่มีความเสี่ยงสูง (high alert drugs)

๓.๕.๘ คำสั่งการใช้ยาและการใช้ค่าย่อ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานสากล หรือตามที่โรงพยาบาลกำหนด

๓.๕.๙ แพทย์ผู้สั่งยาต้องเป็นแพทย์ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลหลังสวน และสถานพยาบาลในสังกัด หรือผู้ที่ได้รับหมายเท่านั้น

๓.๕.๑๐ แพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป ควรใช้ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ การใช้ยาที่ควบคุมและยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ต้องอยู่ภายใต้คำแนะนำของแพทย์เฉพาะทาง

๓.๕.๑๑ การสั่งใช้ยาของนักศึกษาแพทย์ นักศึกษาฝึกงาน ต้องมีลายมือชื่อ ผู้ประกอบวิชาชีพและรหัสใบประกอบวิชาชีพกำกับทุกครั้ง

๓.๖ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ กำหนดนโยบายการรับตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาและยินยอมให้สั่งใช้ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาได้เฉพาะที่มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติไว้ในโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน ดังระเบียบปฏิบัติเรื่องการนำตัวอย่างเพื่อทดลองใช้ในโรงพยาบาลหลังสวน(เอกสารแนบ ๒)

หมวดที่ ๔ เกสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

๔.๑ เกสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาในโรงพยาบาลหลังสวน และ สถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน ไม่พึงเผยแพร่เอกสาร แผ่นพับ แผ่นป้าย หรือสื่อชนิดอื่นใดที่มีเนื้อหาอวดอ้าง หรือเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาแก่ผู้ป่วยและประชาชน

๔.๒ ในการนำตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยามาจ่ายให้กับผู้ป่วย เภสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายยาและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยาในโรงพยาบาล หลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน พึงคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยา หรือประโยชน์ส่วนตน

๔.๓ เภสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยาในโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาล หลังสวน พึงเสนอข้อมูลที่มีหลักฐานทางวิชาการที่เชื่อถือได้เพื่อประกอบการตัดสินใจคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยาของคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบคัดเลือกกรายการยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยาของโรงพยาบาลหลังสวนโดยไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขาย หรือกีดกันยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยาของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือเพื่อประโยชน์ส่วนตน

๔.๔ เภสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยาในโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาล หลังสวน ปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมเช่นเดียวกับผู้สั่งใช่ในข้อ ๒.๑ ถึง ๒.๖

หมวดที่ ๕ บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยา และผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยา

๕.๑ โรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน สนับสนุนให้บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยาและผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยาปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทยที่คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติหรือคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการประกาศ

๕.๒ บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยาพึงสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้แทนยาหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยาให้ความร่วมมือเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมนี้

๕.๓ ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยา ผู้แทนยาหรือพนักงานขายยา และเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยา พึงเคารพและปฏิบัติตามข้อกำหนดของโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน อย่างเคร่งครัด

หมวดที่ ๖ โรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

๖.๑ โรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน มีแนวปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรให้เหมาะสมกับบุคลากรแต่ละประเภท ดังนี้

๖.๑.๑ ผู้สั่งใช่ เภสัชกร ผู้ประกอบวิชาชีพอื่น หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยา ไม่พึงรับประโยชน์จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยา ดังนี้

(๑) การรับเงินไม่ว่ากรณีใดๆ ยกเว้นกรณีรับค่าตอบแทนจากการเป็นวิทยากร การบรรยายทางวิชาการ เป็นผู้ได้รับทุนวิจัยจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยา

(๒) การรับของขวัญหรือนันทนาการไม่ว่ากรณีใดๆยกเว้น

(๒.๑) ของขวัญที่มีมูลค่าไม่เกินสามพันบาทในโอกาสพิเศษหรือวาระตามประเพณี

(๒.๒) สิ่งทีก่อให้เกิดประโยชน์แก่งานด้านวิชาการที่ส่งผลถึงการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ยังประโยชน์แก่ผู้ป่วย โดยให้รับในนามของโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

(๓) การรับบริการอันเป็นกิจส่วนตัวใดๆจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีขายและผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีขาย

(๔) ผู้สั่งใช้ เภสัชกร ผู้ประกอบวิชาชีพอื่น หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มีขาย ไม่พึงแสดงตนในการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายใดๆต่อสาธารณชนในเชิงธุรกิจ

(๕) ผู้สั่งใช้ เภสัชกร ผู้ประกอบวิชาชีพอื่น หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มีขาย ไม่พึงรับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีขายไปประชุม สัมมนา อบรม ดุงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยตรง

(๖) การนำตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายมาจ่ายหรือใช้กับผู้ป่วยให้ปฏิบัติตามนโยบายการรับตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายของโรงพยาบาลหลังสวน

(๗) การเผยแพร่เอกสาร แผ่นพับ แผ่นป้ายเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้ป่วยให้ปฏิบัติตามหลักวิชาการอย่างเคร่งครัด โดยมีให้ใส่ข้อความ เนื้อหาเป็นโฆษณาอวดอ้าง หรือเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายแก่ผู้ป่วยและประชาชน

(๘) การนำเสนอข้อมูลเพื่อการคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายของคณะกรรมการเภสัชกรรมบำบัด ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบคัดเลือกรายการยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน ให้เสนอข้อมูลตามหลักวิชาการ และตามหลักฐานเชิงประจักษ์ (evidence based)

๖.๑.๒ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ

(๑) ไม่พึงรับประโยชน์จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีขาย ดังนี้

(๑.๑) การรับเงินไม่ว่ากรณีใดๆ ยกเว้นกรณีรับค่าตอบแทนจากการเป็นวิทยากร การบรรยายทางวิชาการ เป็นผู้ได้รับทุนวิจัยจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีขาย

(๑.๒) การรับของขวัญหรือนันทนาการไม่ว่ากรณีใดๆยกเว้น

(๑.๒.๑) ของขวัญที่มีมูลค่าไม่เกินสามพันบาทในโอกาสพิเศษหรือวาระตามประเพณี

(๑.๒.๒) สิ่งทีก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทางด้านวิชาการที่ส่งผลถึงการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ยังประโยชน์แก่ผู้ป่วย โดยให้รับในนามของโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน

(๑.๓) การรับบริการอันเป็นกิจส่วนตัวใดๆ จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีขายและผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีขาย

(๒) การจัดกิจกรรมในโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน ที่ให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านสุขภาพให้ใช้หลักเกณฑ์ทางวิชาการโดยตรง โดยหากจำเป็นต้องใช้ชื่อยา หรือเวชภัณฑ์ที่มีขาย ให้ใช้ชื่อสามัญ มิให้ใช้ชื่อทางการค้า และชื่อบริษัทหรือบริษัทเวชภัณฑ์ที่มีขาย เพื่อป้องกันการโฆษณาแอบแฝง

๖.๒ โรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน มีระบบและดำเนินการติดตามกำกับดูแล เพื่อให้บุคลากรแต่ละประเภทปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ ในข้อ ๖.๑ ดังนี้

๖.๒.๑ คณะกรรมการ PTC ด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายของโรงพยาบาลหลังสวนเป็นผู้ดำเนินการดูแลการวางตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีขาย

๖.๒.๒ บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีขายยาต้องจัดทำเอกสารระบุรายละเอียดสิ่งสนับสนุนหรือตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายยา แจ้างผู้อำนวยการโรงพยาบาลหลังสวนผ่านคณะกรรมการตามข้อ ๖.๒.๑

๖.๒.๓ บุคลากรหรือหน่วยงานที่ได้รับสิ่งสนับสนุน จัดทำรายการสิ่งสนับสนุนที่ได้รับและเหตุผล หรือประโยชน์ของสิ่งสนับสนุนแก่หัวหน้ากลุ่มงานฯ และกลุ่มงานฯ ทำรายงานสรุปเสนอต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลหลังสวนผ่านคณะกรรมการตามข้อ ๖.๒.๑ ทุกปีงบประมาณ

๖.๓ กรณีที่หน่วยงานต่างๆในโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน มีการจัดประชุมโดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินการวิทยากรหรือข้อมูลวิชาการจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีขายยา พึงเปิดเผยการสนับสนุนดังกล่าวให้ผู้เข้าร่วมประชุมรับทราบทุกครั้ง

๖.๔ การรับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์ที่มีขายยาไปประชุม สัมมนา อบรม ศึกษาดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อันก่อประโยชน์ให้โรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน และไม่มีเงื่อนไขผูกมัดเพื่อส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายยาใดๆทั้งสิ้น โดยมีระบบการสนับสนุน คือ

๖.๔.๑ ให้บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีขายยา ให้การสนับสนุนผ่านโรงพยาบาลหลังสวน และสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน โดยระบุกลุ่มงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประชุม สัมมนา อบรม ศึกษาดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศนั้นๆ บุคลากรที่สมควรให้ไปประชุมฯ นั้น ให้ขึ้นกับพิจารณาของหน่วยงาน โดยพึงรับการสนับสนุนได้เฉพาะค่าเดินทาง ค่าลงทะเบียน ค่าวิทยากร ค่าอาหาร และค่าที่พักสำหรับตนเองเท่านั้นและจำกัดเฉพาะช่วงเวลาและสถานที่ของการดูงาน การประชุม หรือการบรรยายทางวิชาการ กรณีการได้รับการสนับสนุนให้ไปดูงานในต่างประเทศ จะต้องขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

๖.๔.๒ การประชุมหรือสัมมนาในต่างจังหวัดที่มีการค้างคืนหรือประชุมต่างประเทศให้ทำเรื่องขออนุมัติ โดยมีหนังสือเชิญจากบริษัทถึงผู้อำนวยการให้สามารถประชุมโดยไม่ถือเป็นวันลาได้ ปีละ ๒ ครั้ง ยกเว้นกรณีที่เป็นเสนอผลงาน หรือได้รับเชิญไปเสนอผลงาน/เป็นวิทยากร/กรรมการของการประชุม ฝ่ายทรัพยากรบุคคลจะสรุปการลาประชุมของบุคลากร เสนอผู้อำนวยการเป็นรายปี

๖.๔.๓ แนวปฏิบัติในการจัดประชุมวิชาการที่สนับสนุนโดยบริษัทยาและเวชภัณฑ์ที่มีขายยา การจัดประชุมวิชาการของหน่วยงานหรือโรงพยาบาลหลังสวนและสถานพยาบาลในเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลหลังสวน ที่มีบริษัทยาสนับสนุนนั้นให้มีแนวปฏิบัติดังนี้

- การสนับสนุนให้ทำผ่านกลุ่มงานและเสนอต่อผู้อำนวยการ
- การสนับสนุนของการประชุมวิชาการโดยบริษัทยา ผู้แทนยาสามารถตั้งโต๊ะแสดงผลิตภัณฑ์ได้

- การบรรยายทางวิชาการให้ใช้ชื่อยาเป็นชื่อสามัญและยึดหลักในการให้ความรู้ด้านการรักษาโรคโดยรวม ไม่เจาะจงเฉพาะยาใดยาหนึ่ง

เมื่อการประชุมเสร็จสิ้นให้ผู้รับผิดชอบการประชุมสรุปผลของการประชุม, ค่าใช้จ่าย และค่าสนับสนุนทั้งหมดเสนอต่อผู้อำนวยการ

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายศักดิ์สิทธิ์ มหารัตนวงศ์)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหลังสวน